

ΜΑΘΗΜΑ
«ΟΝΕ και Τραπεζική Ένωση»
Εαρινό Εξάμηνο 2020
Διδάσκοντες: Καθ. Άγγελος Κότιος/ Καθ. Ειρ.
Χειλά

ΔΙΑΦΑΝΕΙΕΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η: Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΝΕ ΚΑΙ Ο ΔΙΕΘΝΗΣ
ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

1. Η συναλλαγματική πολιτική της ΟΝΕ στο πλαίσιο της ΣΛΕΕ

- Η νομισματική πολιτική ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα του ΕΣΚΤ
- Αρμοδιότητες έχει και στο πεδίο των **εξωτερικών νομισματικών σχέσεων** (όπως π.χ. στη διαχείριση συναλλαγματικών αποθεμάτων των Κ-Μ, καθώς και στη διενέργεια αγοραπωλησιών συναλλάγματος).
- **Άρθρο 127 ΣΛΕΕ**: «...Τα βασικά καθήκοντα του ΕΣΚΤ είναι:
 - «να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 219
 - να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών μελών»
- Η **συναλλαγματική πολιτική** ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Συμβουλίου (**άρθρο 219 ΣΛΕΕ**).
- Επί μέρους αρμοδιότητες του Συμβουλίου:

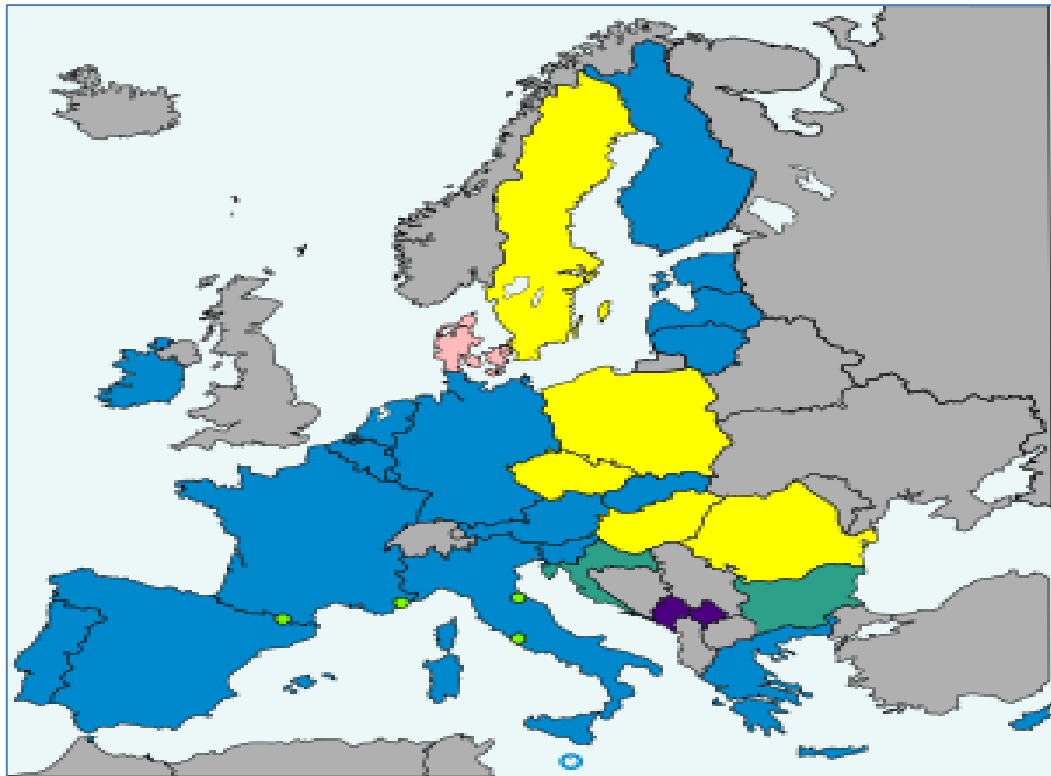
- **Πρώτον**, να συνάπτει **τυπικές συμφωνίες** για συμμετοχή του Ευρώ σε ένα **συναλλαγματικό σύστημα** με άλλα νομίσματα. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- «*Το Συμβούλιο, είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με σκοπό να επιτύχει συναίνεση συμβατή με το στόχο της σταθερότητας των τιμών, μπορεί να συνάπτει τυπικές συμφωνίες για σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ έναντι νομισμάτων τρίτων κρατών.*»
- «*Το Συμβούλιο, είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να επιτύχει γενική συναίνεση σύμφωνα με τον στόχο της σταθερότητας των τιμών, μπορεί να εγκρίνει, να προσαρμόσει ή να εγκαταλείψει τις κεντρικές ισοτιμίες του ευρώ εντός του συστήματος συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την έγκριση, την προσαρμογή ή την εγκατάλειψη της κεντρικής ισοτιμίας του ευρώ.*»
- **Δεύτερον**, να διατυπώνει γενικούς (μη τυπικά δεσμευτικούς) προσανατολισμούς για την πολιτική των συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι άλλων:
- «*Εφόσον δεν υπάρχει σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι ενός ή περισσότερων νομισμάτων τρίτων κρατών, κατά την έννοια της παραγράφου 1, το Συμβούλιο μπορεί, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είτε μετά από*

σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, να διατυπώνει γενικούς προσανατολισμούς για την πολιτική των συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι αυτών των νομισμάτων. Αυτοί οι γενικοί προσανατολισμοί δεν θίγουν τον πρωταρχικό στόχο του ΕΣΚΤ, που είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών.»

- **Τρίτον**, να διαπραγματευθεί διεθνείς συμφωνίες για νομισματικά ή συναλλαγματικά θέματα.
- «Όταν χρειάζεται να διαπραγματευθεί η Ένωση συμφωνίες για νομισματικά ή συναλλαγματικά θέματα με ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, το Συμβούλιο, ύστερα από σύσταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αποφασίζει τη μεθόδευση των διαπραγματεύσεων και της σύναψης των συμφωνιών αυτών. Η μεθόδευση αυτή εξασφαλίζει ότι η Ένωση εκφράζει μια ενιαία θέση.»
- **Αρμοδιότητες Κρατών Μελών:**
- «Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας και των συμφωνιών της Ένωσης για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, τα κράτη μέλη μπορούν να διαπραγματεύονται στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες.»

2. Ο Ευρωπαϊκός Συναλλαγματικός Μηχανισμός II (European Exchange Rate Mechanism II or ERM II)

- Υφίσταται από την 1.1.1999, ως διάδοχο σύστημα του ERM I.
- Σταθερές επίσημες ισοτιμίες έναντι του Ευρώ, με περιθώρια διακύμανσης $\pm 15\%$.
- Η Κεντρική Τράπεζα της Δανίας υπερασπίζεται την ισοτιμία EUR 1 = DKK 7.46038, εντός περιθωρίου $\pm 2.25\%$ (από το 1999).
- Υποψήφιες χώρες για ένταξη θα πρέπει να ενταχθούν για τουλάχιστον 2 χρόνια στο ERM II.
- Όλες οι χώρες που εισήλθαν μετά το 1999 στην ΟΝΕ (8 χώρες), εντάχθηκαν προηγουμένως στο ERM II.
- **Η Βουλγαρία και η Κροατία** υπέβαλαν αίτηση για συμμετοχή στο ERM II, προκειμένου να ενταχθούν στην ΟΝΕ. Ένταξη Ιούλιος 2020.
- **Ισοτιμία**

Eurozone participation

European Union (EU) member states

- 19 in the eurozone.
- European Union member states which have applied to join [ERM II](#) (Bulgaria and Croatia).
- 5 not in ERM II, but obliged to join the eurozone on meeting convergence criteria (Czech Republic, Hungary, Poland, Romania, and Sweden).
- 1 in ERM II, with an opt-out (Denmark).

Non-EU member states

- 4 using the euro with a monetary agreement (Andorra, Monaco, San Marino, and Vatican City).
- 2 using the euro unilaterally (Kosovo and Montenegro).

3. Η εκπροσώπηση της ONE και των Κ-Μ της στο ΔΝΤ

- Η Ευρωζώνη δεν συμμετέχει σε διεθνείς νομισματικούς οργανισμούς, επειδή δεν προβλέπεται η συμμετοχή νομισματικών ενώσεων.
- Η συνθήκη δεν είναι σαφής για διεθνή εκπροσώπηση και από ποιον.
- Το καταστατικό του ΔΝΤ επιτρέπει ως μέλη μόνον κυρίαρχα κράτη.
- **Εξαιρέσεις:** Συμμετοχή του Προέδρου της ΕΚΤ ως παρατηρητή στην Νομισματική και Οικονομική Επιτροπή του ΔΝΤ και της ΕΚΤ στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ.
- Η Επιτροπή πρότεινε ήδη από το **1998 την ενιαία εκπροσώπηση** προς τα έξω της ΟΝΕ.
- Πλεονεκτήματα μιας κοινής εκπροσώπησης
- **2015:** Πρόταση στην Έκθεση των 5 Προέδρων και σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής και πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου.
- **Μόνο 7 κράτη** έχουν δική τους έδρα στο **Εκτελεστικό Συμβούλιο-Executive Board** (US, China, Japan, Saudi-Arabia, UK, France and Germany).
- Οι υπόλοιπες **συμμετέχουν σε ομάδες (constituencies)** .
- **ΟΙ 17** από τις 19 χώρες της ΟΝΕ συμμετέχουν μέσω **6 διαφορετικών ομάδων**.
- Αυτό εμποδίζει τη ζώνη του ευρώ να διατυπώνει τη θέση της στο ΔΝΤ με αποτελεσματικό και ενοποιημένο τρόπο. Επίσης υπονομεύει την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας μεταξύ του ΔΝΤ και της ζώνης του ευρώ.

Box 1 – The six mixed constituencies including euro-area Member States

Constituency (*)	EU, euro area	EU, non-euro	non-EU
'Benelux'	Belgium, the Netherlands, Luxemburg, Cyprus	Romania, Bulgaria, Croatia	Armenia, Bosnia and Herzegovina, Georgia, Israel, North Macedonia, Moldova, Montenegro, Ukraine
'Spanish'	Spain		Colombia, Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Mexico, Venezuela
'Italian'	Italy, Greece, Malta, Portugal		Albania, San Marino
'Irish'	Ireland		Antigua and Barbuda, the Bahamas, Barbados, Belize, Canada, Dominica, Grenada, Jamaica, St Kitts and Nevis, St Lucia, St Vincent and the Grenadines
'Nordic'	Finland, Estonia, Latvia, Lithuania	Denmark, Sweden	Norway, Iceland
'Austrian'	Austria, Slovakia, Slovenia	Czech Republic, Hungary	Belarus, Kosovo, Turkey

(*) For convenience, several constituencies have here been named after their main euro-area Member State. This is not an official nomenclature.

Source: [International Monetary Fund – fact sheet on IMF Executive Directors and Voting Power.](#)

• Ποσοτώσεις (Quotas) και ψήφοι των κρατών στο ΔΝΤ

Χώρα	Ποσόστωση (Quota) σε εκ. Ειδικά Τραβηχτικά Δικαιώματα (Special Drawings Rights-SDRs)	Ποσοστό στο σύνολο των ψήφων
ΗΠΑ	82,994.2	17.46
ΙΑΠΩΝΙΑ	30,820.5	6.15
ΚΙΝΑ	30,482.9	6.08
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	26,634.4	5.32
ΓΑΛΛΙΑ	20,155.1	4.03
ΗΒ	20,155.1	4.24
ΙΤΑΛΙΑ	15,070.0	3.02
ΙΝΔΙΑ	13,114.4	2.76
ΡΩΣΙΑ	12,903.7	2.71
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	11,042.0	2.32
ΚΑΝΑΔΑΣ	11,023.9	2.32
Σ. ΑΡΑΒΙΑ	9,992.6	2.10
ΙΣΠΑΝΙΑ	9,535.5	2.01
ΜΕΞΙΚΟ	8,912.7	1.87
ΟΛΑΝΔΙΑ	8,736.5	1.84
Ν. ΚΟΡΕΑ	8,582.7	1.81
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	6,572.4	1.38
ΒΕΛΓΙΟ	6,410.7	1.35
ΕΛΒΕΤΙΑ	5,771.1	1.21
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	3,449.9	0,71
ΑΥΣΤΡΙΑ	3,932.0	0.81
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	2,410.6	0,51
ΕΛΛΑΔΑ	2,428.9	0,51

ΚΥΠΡΟΣ	303,8	0,09
ΕΣΘΟΝΙΑ	243,6	0,08
ΛΕΤΟΝΙΑ	332.3	0,10
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	441.6	0,12
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1,321.8	0,29
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2,060.1	0,84
ΜΑΛΤΑ	168.3	0,06
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	586.5	0,15
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	1,001.0	0.23
ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΩΝ ΧΩΡΩΝ ΟΝΕ (19)		22,07

- **Ειδικά Τραβηχτικά Δικαιώματα (Special Drawing Rights/ SDRs)**

- Σύνθετο λογιστικό νόμισμα
- Δημιουργήθηκε το 1969 για να αυξήσει διεθνή συναλλαγματικά αποθέματα των μελών του ΔΝΤ και συνεπώς τη διεθνή ρευστότητα
- Αρχική ισοτιμία: 0.888671 γραμμάρια χρυσού (ή 1 δολάριο)
- Κατανέμεται στα κράτη μέλη του ΔΝΤ ανάλογα με τα ποσοστά τους
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ανταλλαγές με νομίσματα των κρατών μελών
- Σημερινή σύνθεση καλαθιού SDR:

Νόμισμα	Ποσοστά	Σταθερή ποσότητα	Ισοτιμία 1 SDR=	Ισοτιμία 1 νομισμ. Μονάδας έναντι SDR
Δολάριο	41,73	0.58252	1.372020 0.58252 \$ 0,42982 E/\$ 0,14329 RMB/\$ 0,11067 YEN/\$ 0,10571 P/\$	0.72885300
Ευρώ	30,73	0.38671	1.232060	0.81165100
Γουάν	10,92	1.0174	9.804880	0.10199000
Γιεν	8,33	11.900	146.998000	0.00680281
Στερλίνα	8,09	0.085946	1.113290	0.89823800

- **Πρόταση Επιτροπής:**

- Πρόταση: *ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση μέτρων με σκοπό τη σταδιακή καθιέρωση ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Βρυξέλλες, 21.10.2015 COM(2015) 603 final*
- **Εφαρμογή:** Μέχρι το 2025.
- Το μεγάλο οικονομικό και χρηματοοικονομικό μέγεθος της Ένωσης καθώς και η ύπαρξη ενιαίας νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής για τα

περισσότερα μέλη της, καθιστούν τις αποφάσεις πολιτικής και τις οικονομικές εξελίξεις στην Ένωση ολοένα και πιο **σημαντικές για την παγκόσμια οικονομία.**

- Είναι επιτακτική ανάγκη **η ζώνη του ευρώ να αναλάβει πλήρως τον ρόλο της όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία** σε θέματα νομισματικής, οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής, ιδίως στο πλαίσιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), το οποίο αποτελεί κεντρικό οργανισμό εντός του διεθνούς νομισματικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- Τα μέλη του ΔΝΤ είναι μεμονωμένες χώρες. Συνεπώς, **η ζώνη του ευρώ δεν εκπροσωπείται ως ενιαίο μέλος στο ΔΝΤ** και στα όργανά του.
- Με την επιφύλαξη του **ενδεχομένου να λάβει η ζώνη του ευρώ την ιδιότητα πλήρους μέλους** σε μεταγενέστερο στάδιο, πρέπει να ληφθούν μέτρα που θα της παράσχουν τη δυνατότητα **να εκφράζεται με ενιαία φωνή στο ΔΝΤ**, λαμβανομένης υπόψη της ισχύουσας δομής συμμετοχής στο ΔΝΤ.
- Ο επιδιωκόμενος **στόχος θα πρέπει να είναι η ενιαία εκπροσώπηση με μία μόνον έδρα για τη ζώνη του ευρώ** σε όλα τα όργανα του ΔΝΤ, με δυνατότητα ωστόσο των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ να διατηρήσουν το τρέχον καθεστώς τους ως μετόχων του ΔΝΤ. Η Επιτροπή θα πρέπει να αναλάβει δράση για την επίτευξη του στόχου αυτού.

- Μέχρις ότου επιτευχθεί πλήρως η ενιαία εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ σε όλα τα όργανα του ΔΝΤ, θα πρέπει να **θεσπιστούν μεταβατικές ρυθμίσεις ώστε η ζώνη του ευρώ να αποκτήσει πιο συνεκτική θέση εντός του ΔΝΤ**, ιδίως στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ και στη Διεθνή Νομισματική και Χρηματοπιστωτική Επιτροπή (ΔΝΧΕ).
- Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, με την υποστήριξη της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την καθιέρωση, **έως το 2025** το αργότερο, ενιαίας εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ στο ΔΝΤ:
- Στο **Συμβούλιο Διοικητών**, παρουσίαση των απόψεων της ζώνης του ευρώ από τον πρόεδρο της Ευρωομάδας.
- Στη **Διεθνή Νομισματική και Χρηματοπιστωτική Επιτροπή (ΔΝΧΕ)**, εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ από τον πρόεδρο της Ευρωομάδας.
- Στο **Εκτελεστικό Συμβούλιο** του ΔΝΤ, **άμεση εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ από τον εκτελεστικό διευθυντή μιας εκπροσωπούμενης ομάδας χωρών** της ζώνης του ευρώ, κατόπιν της συγκρότησης μιας ή περισσότερων εκπροσωπούμενων ομάδων χωρών που θα αποτελούνται αποκλειστικά από κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ.
- Μέχρι να επιτευχθεί πλήρως η ενιαία εκπροσώπηση τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και η Ευρωομάδα, η Επιτροπή και η ΕΚΤ επιδιώκουν από

κοινού να εξασφαλίσουν από το ΔΝΤ το καθεστώς του παρατηρητή για τη ζώνη του ευρώ στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ.

- Εσωτερικός συντονισμός της ζώνης του ευρώ όσον αφορά ζητήματα που έχουν σημασία για τη ζώνη του ευρώ.

4. ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

4.1 Εισαγωγικά

- Το Ευρώ δημιουργήθηκε για εσωτερική χρήση, όχι για να καταστεί διεθνές νόμισμα.
- Στην πορεία αναπτύχθηκε τόσο περιφερειακά, όσο και παγκόσμια.
- Η κρίση της Ευρωζώνης δεν το εκτόπισε από τη δεύτερη θέση.

4.2 Τι είναι διεθνές νόμισμα;

4.3 Λειτουργίες διεθνών νομισμάτων

- Ιδιωτική χρήση
 - Μονάδα αποτίμησης αξιών (τιμολόγηση)
 - Μέσο συναλλαγών ή μέσο πληρωμών

- Μέσο αποταμίευσης (π.χ. καταθέσεις, αξιόγραφα)
- Νόμισμα καταφυγής για λόγους ασφάλειας
- **Δημόσια ή επίσημη χρήση:**
 - Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα
 - Νόμισμα αναφοράς ή σύνδεσης σε συναλλαγματικά συστήματα σταθερών ισοτιμιών ή παραλλαγών αυτών
 - Υποκατάσταση εθνικού νομίσματος
 - Νόμισμα παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος
 - Δανεισμός δημοσίου
- Ένα διεθνές νόμισμα μπορεί να χρησιμοποιείται για όλες ή για ορισμένες από τις παραπάνω λειτουργίες.

4.3 Προσδιοριστικοί παράγοντες διεθνών νομισμάτων

- Ένα διεθνές νόμισμα δεν προκύπτει μέσα από συνειδητή πολιτική, δεν επιβάλλεται, είναι προϊόν πολλών παραγόντων και η επικράτηση απαιτεί χρόνο.
- Εάν ένα νόμισμα εκτοπίσει άλλο, είναι αδύνατη η επιστροφή στο παλιό.
- Ίδια δυναμική επέκτασης της χρήσης λόγω θετικών εξωτερικοτήτων.
- Παράγοντες πολιτικοί και οικονομικοί.
- Ασφάλεια: πολιτική, νομική και οικονομική.
- ΑΕΠ και ποσοστό εξωτερικού εμπορίου – ελλείμματα ισοζυγίου πληρωμών.
- Νομισματική σταθερότητα-εμπιστοσύνη στη νομισματική πολιτική.

- Συναλλαγματικό σύστημα - Συναλλαγματική σταθερότητα.
- Βάθος και ρευστότητα χρηματοπιστωτικών αγορών.
- Ρυθμιστικό πλαίσιο για τράπεζες και εν γένει αγορές.
- Μετατρεψιμότητα – ελευθερία στην κίνηση κεφαλαίων.
- Διεθνοποίηση τραπεζών.
- Γεωπολιτικοί παράγοντες
 - Υπόθεση της ηγεμονικής σταθερότητας.
 - Βοήθεια, δάνεια, επενδύσεις κ.α. με πολιτικά κίνητρα.
 - Κεντρική θέση μιας χώρας σε ένα σύστημα σταθερών ισοτιμιών.
 - Δημιουργία πολιτικο-οικονομικών μπλοκ.
 - Διαφοροποίηση συναλλαγματικών αποθεμάτων κεντρικών τραπεζών για πολιτικούς λόγους.
 - Ισχύς και ακτινοβολία μιας χώρας.

4.4 Πλεονέκτημα και μειονεκτήματα για τη χώρα με διεθνές νόμισμα

Πλεονεκτήματα:

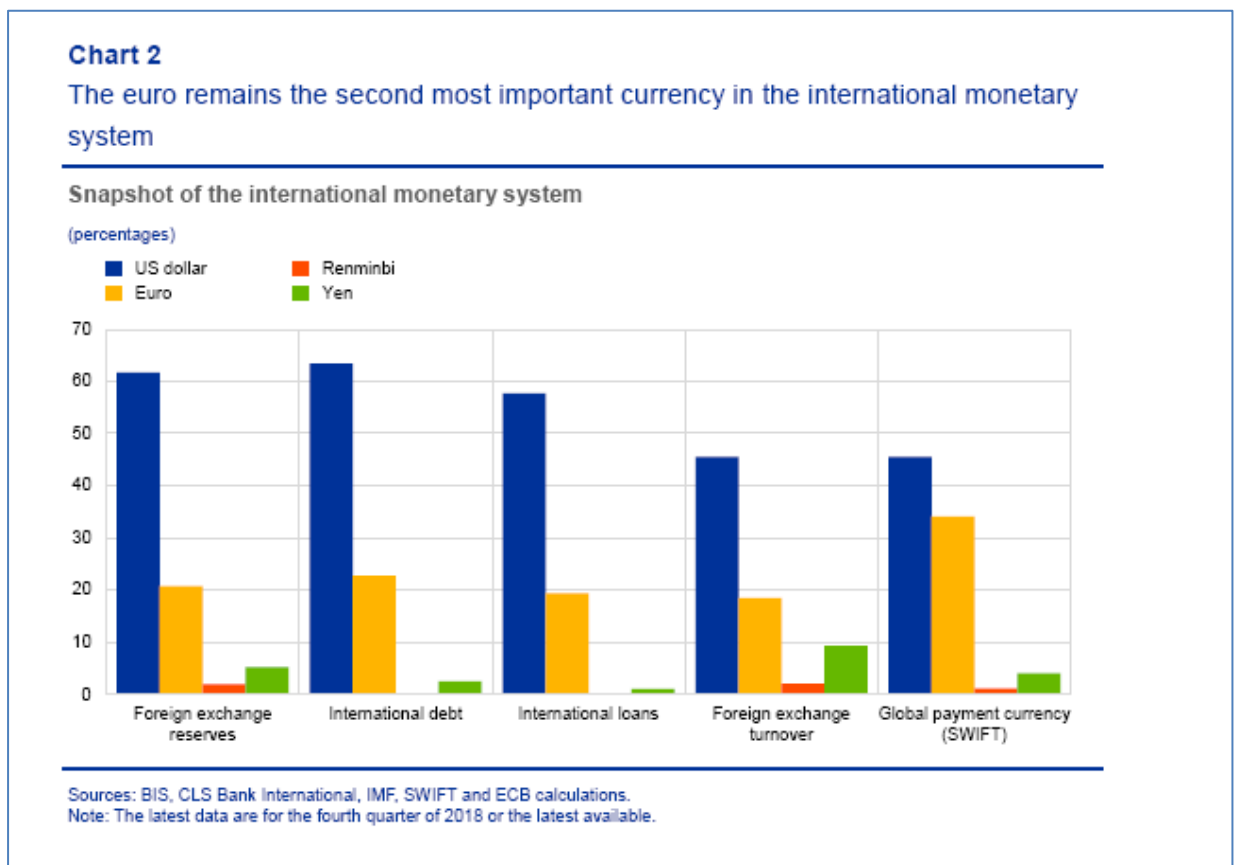
- Δανεισμός (εσωτερικός και εξωτερικός) σε εθνικό νόμισμα- απεριόριστη ρευστότητα
- Άντληση ρευστότητας από το εξωτερικό λόγω τοποθετήσεων στο εθνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα- μείωση κόστους χρήματος
- Χρηματοδότηση εξωτερικών ελλειμμάτων με εθνικό νόμισμα –ανταλλαγή «χαρτιού» με πραγματικά αγαθά.
- Αποφυγή συναλλαγματικών κινδύνων και συναλλαγματικής ασφάλισης.

- Αποφυγή κόστους μετατροπής νομισμάτων.
- Αύξηση πολιτικής επιρροής (μέσω κρατικών δανείων, πράξεων swap της κεντρικής τράπεζας)

Μειονεκτήματα:

- Απώλεια ελέγχου της εθνικής νομισματικής πολιτικής (π.χ. εισαγωγές και εξαγωγές κεφαλαίων, πολλαπλασιασμός χρήματος στο εξωτερικό μέσω του τραπεζικού τομέα, πίεση από το εξωτερικό στην κεντρική τράπεζα της χώρας με διεθνές νόμισμα, δανειστής ύστατης καταφυγής για δάνεια εξωτερικού)
- Ανατίμηση νομίσματος και πτώση επιτοκίων χρεογράφων.
- Αύξηση χρέους έναντι αλλοδαπών.

4.5 Διεθνής χρήση νομισμάτων: συνολικά

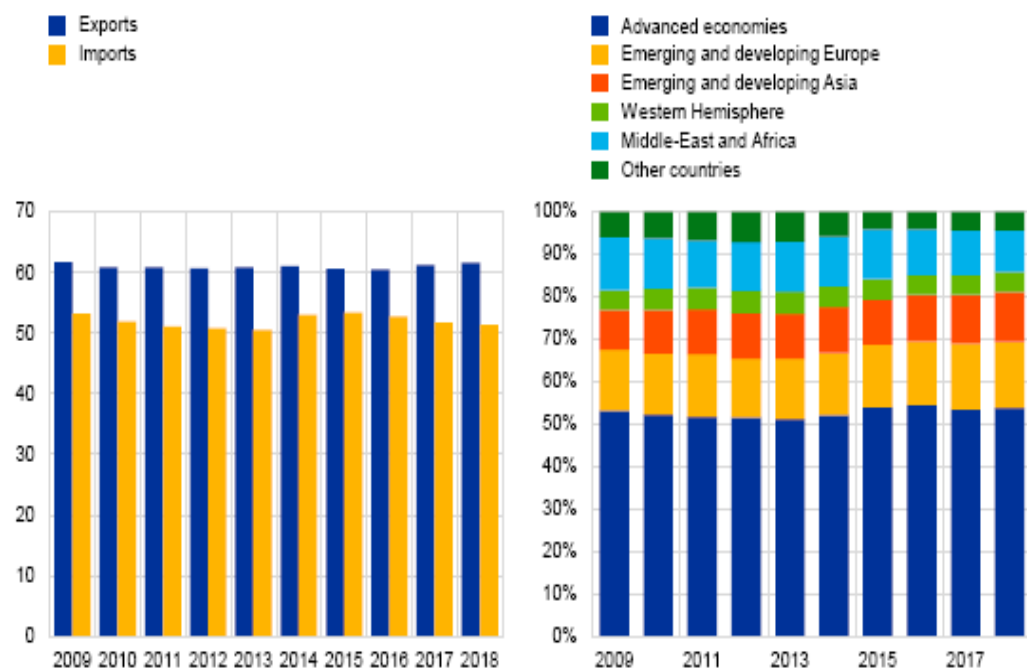
4.6 Διεθνές εμπόριο

- Το δολάριο εξακολουθεί να είναι το κυρίαρχο νόμισμα στο διεθνές εμπόριο
- Ο ρόλος του ευρώ είναι σημαντικός για τις χώρες της Ευρωζώνης και για όμορες χώρες
- Εμπορική εξάρτηση
- Εξαγωγές ευρωζώνης προς τρίτες χώρες σε Ευρώ: 61%
- Εισαγωγές ευρωζώνης από τρίτες χώρες σε ευρώ: 51%
- Χώρες Ασίας: γύρω στο 85% των εξαγωγών σε \$.

The share of the euro in the invoicing of extra-euro area trade remained broadly stable

Share of the euro in the invoicing of extra-euro area trade in goods (left panel) and composition of the euro area's trading partners in extra-euro area trade (right panel)

(percentages)

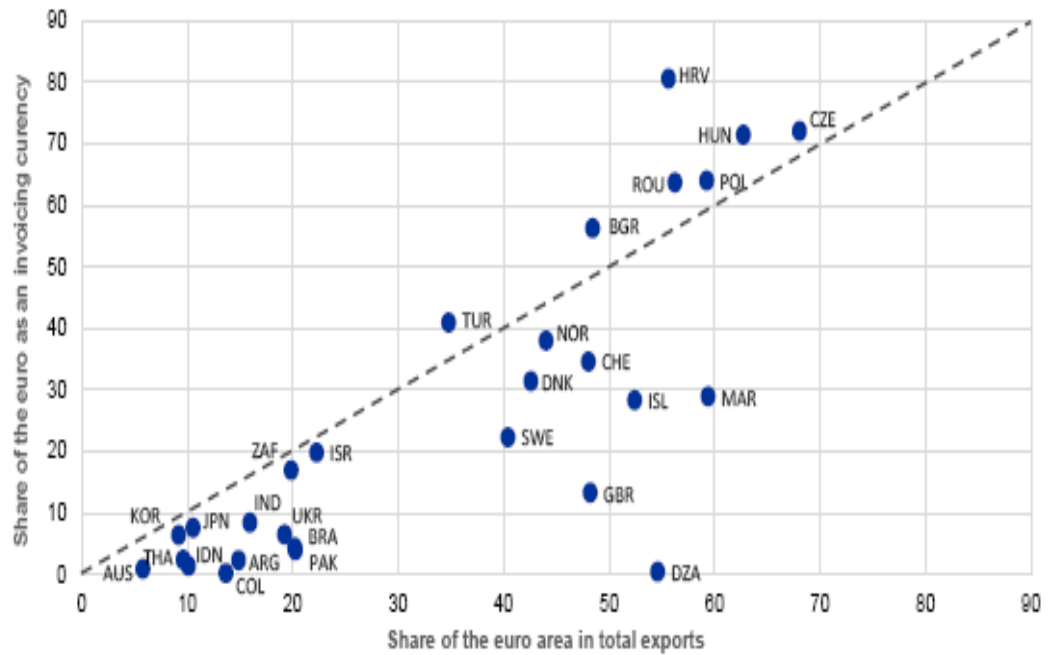
Sources: ECB, IMF DOTS and ECB calculations.

Note: The latest data are for 2018.

There is limited evidence that the euro is used for trade invoicing between third countries

Share of the euro as an invoicing currency versus exports to the euro area relative to total trade

(percentages)

Sources: ECB, Gopinath (2015), IMF DOTS and ECB calculations.

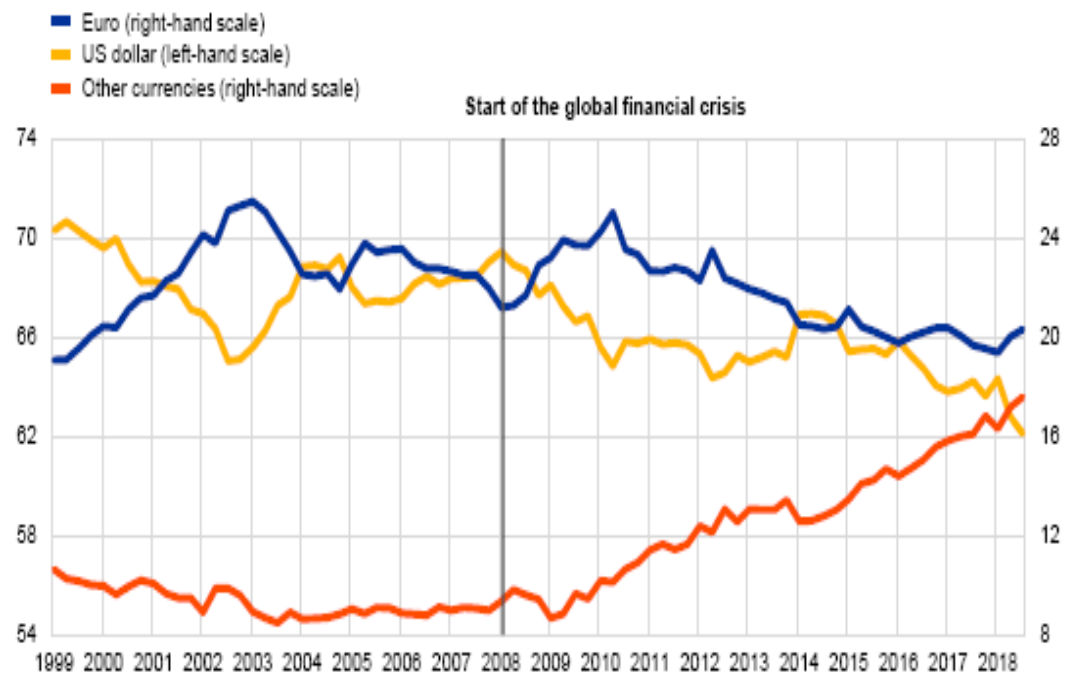
Note: Gopinath, G., "The International Price System", NBER Working Paper, No 21648, 2015.

4.7 Συναλλαγματικά αποθέματα

The share of the euro in global foreign exchange reserves increased in 2018

Developments in the shares of the euro, US dollar and other currencies in global official holdings of foreign exchange reserves

(percentages; at constant Q4 2018 exchange rates)

Sources: IMF and ECB calculations.

Note: The latest observation is for the fourth quarter of 2018.

- \$ 62%
- Ευρώ 21%
- Στερλίνα 7,5%
- Γεν 3%
- Γουάν 2%

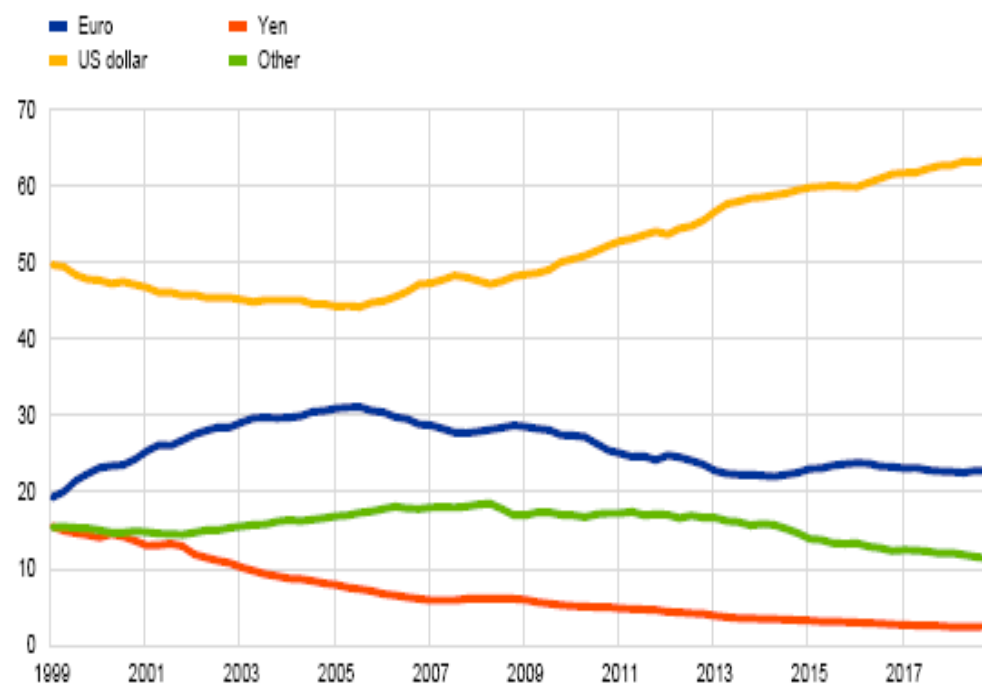
4.8 Διεθνή δάνεια και καταθέσεις

- Δάνεια: Ευρώ 21%, δολάριο 63 %
- Καταθέσεις: Ευρώ 19%, δολάριο 60 %

The share of the euro in the stock of international debt securities remained stable in 2018

Currency composition of outstanding international debt securities

(percentages; at Q4 2018 exchange rates)

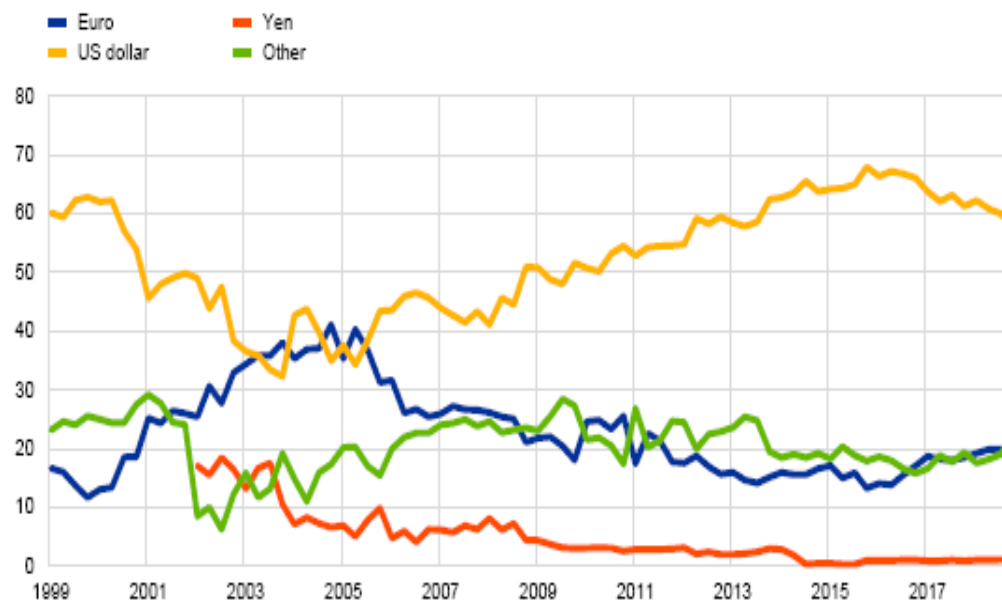
Sources: BIS and ECB calculations.

Notes: Narrow measure. The latest data are for the fourth quarter of 2018.

The share of the euro in outstanding international loans increased notably in 2018

Currency composition of outstanding amounts of international loans

(percentages; at Q4 2018 exchange rates)

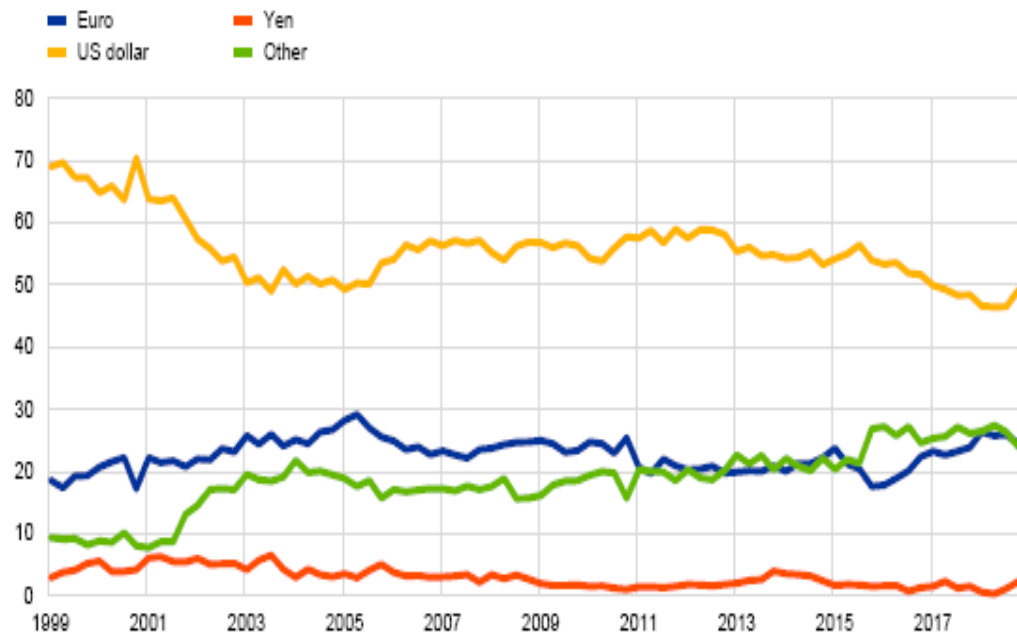
Sources: BIS and ECB calculations.

Note: The latest data are for the fourth quarter of 2018.

The share of the euro in outstanding international deposits increased in 2018

Currency composition of outstanding amounts of international deposits

(percentages; at Q4 2018 exchange rates)

Sources: BIS and ECB calculations.

Note: The latest data are for the fourth quarter of 2018.

4.9 Συναλλαγματικό σύστημα

- **43 χώρες έχουν υιοθετήσει το σύστημα σταθερών ισοτιμιών**
- 14 χώρες με δολάριο (π.χ. Σαουδική Αραβία, ΗΑΕ, Ιρακ, Jordan, Oman, Qatar, Bahrain, κ.α.)
- **18 χώρες με Ευρώ** (π.χ. Δανία, χώρες δυτικής και κεντρικής Αφρικής)
- **32 χώρες δεν διαθέτουν εθνικό νόμισμα**
- 19 ευρωζώνη
- Ευρωπαϊκή: Κοσόβο, Μοντενέγκρο, Σαν Μαρίνο

- Δολαριοποίηση: 7 χώρες (π.χ. Εκουαδόρ, Παναμάς, Ελ Σαλβαδόρ, Marshal Islands, Timor)
- **11 χώρες υιοθέτησαν το σύστημα του νομισματικού συμβουλίου**
- Σε σύνδεση με Ευρώ: Βουλγαρία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη
- Σε σύνδεση με Δολάριο: π.χ. Hong Kong, Djibouti, Grenada

4.10 Δύναται το Ευρώ να υποκαταστήσει το Δολάριο;

- **Πλεονεκτήματα του Ευρώ:**
 - Οικονομικό και εμπορικό βάρος της Ευρωζώνης.
 - Υψηλές άμεσες ξένες επενδύσεις.
 - Σταθερότητα τιμών.
 - Σταθερότητα και ασφάλεια: Πολιτική, νομική και οικονομική
 - Ελευθερία στην κίνηση κεφαλαίων.
 - Οι νεότερες ρυθμίσεις για το χρηματοπιστωτικό τομέα.
 - Περιφερειακή επιρροή.
- **Αδυναμίες ευρώ:**
 - Αβεβαιότητα για το μέλλον της Ευρωζώνης και του Ευρώ,
 - κυριαρχία των χρηματαγορών (Banking) έναντι των κεφαλαιαγορών στην Ευρωζώνη,
 - εθνικά οριοθετημένα τραπεζικά συστήματα,
 - κατακερματισμένη αγορά κεφαλαίων –διαφορετικές φορολογίες και άλλες ρυθμίσεις-απουσία ενιαίας κεφαλαιαγοράς,

- δύσκολα διαχειρίσιμο δημόσιο χρέος-πιθανή χρεοκοπία κρατών λόγω έλλειψης δανειστή ύστατης καταφυγής,
- πλεονάσματα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Ευρωζώνης, χαμηλή ρευστότητα στο εξωτερικό,
- οι τίτλοι σε ευρώ είναι διαφορετικοί μεταξύ τους (άλλοι της Γερμανίας και άλλοι της Ελλάδος),
- χαμηλή ρευστότητα γερμανικών τίτλων (μακροπρόθεσμοι),
- περιορισμένη δευτερογενής αγορά,
- μη ολοκλήρωση τραπεζικής ένωσης,
- απουσία κοινής εξωτερικής νομισματικής πολιτικής,
- απουσία γεωπολιτικών παραγόντων και ηγεμονίας.